

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Diaconu Iurie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Bodnariuc Alexandr în numele inculpatei și inculpata Hreniuc Olesea, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, în cauza penală privind-o pe

Hreniuc Olesea Xxxx, xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 03.11.2017 – 29.01.2019;

Instanța de apel: 03.10.2019 – 15.02.2022;

Instanța de recurs: 20.04.2022 – 17.10.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 29.01.2019, Hreniuc Olesea a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani și 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de transportarea persoanelor peste hotarele țării pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, în perioada de timp 2011-2012 o persoană în privința căruia cauza penală a fost disjunsă la urmărirea penală, aflându-se pe teritoriul Federației Ruse în regiunea Moscova urmând scopul recrutării, transportării, adăpostirii persoanelor de sex feminin adulte, cât și minori cu și fără consimțământul acestora, în scop de exploatare sexuală comercială și în prostituție, precum și determinarea și înlesnirea practicării prostituției, a creat în prealabil o reuniune stabilă de persoane pentru comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane, trafic de copii și proxenitism. Astfel, în perioada lunii august 2013, Olesea Hreniuc, aflându-se în mun. Chișinău, fiind membră al grupului criminal organizat în prealabil, și anume în perioada de timp 2011-2012, de către persoana în

privința căreia procesul penal a fost disjuns la urmărirea penală, care acționa pe teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriul Federației Ruse fiindu-i atribuit rolul de recrutare a victimelor din mediul social vulnerabil și de transportare a acestora în țara de destinație în scop de exploatare sexuală comercială prin înșelăciune manifestată prin promisiunea de angajare la un post de muncă bine plătit în calitate de chelneriță într-o cafenea din or. Moscova, Federația Rusă cu un salariu în mărime de 1000 dolari SUA și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația economică grea, a recrutat-o pe Xxxxx, născută la xxx, pentru exploatare sexuală comercială pe teritoriul Federației Ruse. Ulterior, Hreniuc Olesea, obținând prin înșelăciune acordul Xxxxx, de a pleca la muncă în calitate de chelneriță în Federația Rusă, continuând realizarea intenției infracționale de exploatare sexuală comercială a persoanei i-a solicitat ultimei să-și perfecțeze pașaportul național, care îi era necesar pentru a-i organiza transportarea în țara de destinație. Prin urmare, în contextul atingerii scopului infracțional, Olesea Hreniuc, aflându-se în regiunea Moscova, Federația Rusă, acționând conform rolului care i-a fost repartizat în cadrul grupului criminal organizat de către persoana în privința căreia procesul penal a fost disjunctat la urmărirea penală, a fost informată de către Xxxxx, despre faptul că ultima și-a perfectat pașaportul național, iar Olesea Hreniuc în cadrul unei discuții telefonice i-a solicitat acesteia să se prezinte la 20.09.2013 la Gara feroviară din mun. Chisinau, de unde îi va organiza acesteia transportarea în țara de destinație. Respectiv, la 20.09.2013, Olesea Hreniuc, aflându-se în regiunea Moscova, Federația Rusă, de comun acord cu persoana în privința căreia procesul penal a fost disjunctat la urmărirea penală, continuând realizarea intenției infracționale au organizat transportarea lui Xxxxx, în țara de destinație, prin intermediul rutei feroviare, trenul nr. xx. cu ruta Chișinău - Moscova, suportând în acest sens toate cheltuielile legate de deplasare. Consecvent, la 22.09.2013, Olesea Hreniuc, acționând la indicația persoanei în privința căreia procesul penal fost disjunctat, întru realizarea intenției infracționale comune, a întâlnit-o pe Xxxxx, la Gara feroviară „Kiev” din or. Moscova, Federația Rusă, și a organizat transportarea acesteia la un imobil, adresa căreia nu a fost identificată, însă care este amplasată în suburbia or. Moscova, Federația Rusă, unde Xxxxx i-a fost sechestrat pașaportul și a fost pusă sub forța de constrângere ilegală a persoanei în privința căreia procesul penal fost disjunctat. Astfel încât ultimul urmând să organizeze exploatarea sexuală comercială, în pofida acestor circumstanțe, o persoană a cărei identitate nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, pe nume „Tatiana”, care se afla în același imobil, și care practica prostituția sub tutela persoanei în privința căreia procesul penal a fost disjunctat, în cadrul unei discuții cu Xxxxx, i-a comunicat despre genul de activitate pe care îl desfășoară și că în continuare acesta la fel urmează să presteze servicii sexuale contra plată, însă în aceeași zi, Xxxxx,

dându-și seama că a fost înșelată, de către membrii grupului criminal organizat prin implicarea nemijlocită a lui Olesea Hreniuț, a refuzat să presteze servicii sexuale contra plată circumstanțe care au determinat imposibilitatea de a fi exploatată sexual în scopuri comerciale.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, inculpata Hreniuț Olesea a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, individualizată prin *„traficul de ființe umane, recrutarea, transportarea unei persoane, cu sau fără consimțământul acesteia, în scopul exploatării sexuale comerciale, acțiuni comise prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de către un grup criminal organizat”*.

Cauza a fost judecată în procedură simplificată în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Bodnariuț Alexandru în numele inculpatei, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a numi inculpatei o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea art. 13 alin. (1) din Legea nr. 210 din 29.07.2016 cu privire la amnistie.

3.1. În argumentarea apelului declarat a invocat următoarele:

Referitor la termenul de declarare apelului.

Potrivit art. 403 Cod penal, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

După judecarea cauzei de învinuire a inculpatei Hreniuț Olesea, pronunțarea sentinței a fost amânată pentru data de 14 decembrie 2018 ora 14.00. La data și ora stabilită pronunțarea nu a avut loc, din motivul că instanța nu a reușit să motiveze sentința. Am fost informați că pronunțarea va avea loc mai târziu și despre data și ora pronunțării sentinței vom fi informați suplimentar, ceea ce nu a avut loc. Despre faptul că sentința în cauza de învinuire a cet. Olesea Hreniuț a fost pronunțată am aflat la data de 14 februarie 2019, primind o copie a sentinței motivate. Pentru pronunțarea sentinței la data de 29 ianuarie 2019 nu am fost citat nici eu, nici clienta mea Olesea Hreniuț.

Astfel, despre faptul că în cauza Hreniuț Olesea a fost adoptată sentința, a aflat după expirarea termenului de atac, fapt care îl impune să solicite repunerea în termen pentru declararea apelului.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în

cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În ședința de judecată, până la începerea cercetării judecătorești inculpata Hreniuc Olesea a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală.

Prin încheierea instanței cererea inculpatei Hreniuc Olesea a fost admisă, cauza fiind examinată în baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine faptul că Hreniuc Olesea s-a căit sincer în cele comise, datorită acțiunilor inculpatei nu au survenit urmări negative pentru partea vătămată.

Fapta imputată Olesei Hreniuc a avut loc în perioada anilor 2011-2012. Inculpata Hreniuc Olesea anterior nu a fost judecată.

La data de 29.07.2016 Parlamentul RM a adoptat legea nr. 210 cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) Legii nr. 210 din 29.07.2016 cu privire la amnistie, persoanei condamnate la închisoare căreia nu i se pot aplica prevederile art. 6-9, 11 sau 12 i se reduce termenul de pedeapsă în partea neexecutată la data intrării în vigoare a prezentei legi după cum urmează: cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv.

Inculpatei i-a fost stabilită pedeapsa până la 7 ani, astfel instanța poate reduce termenul de pedeapsa cu o treime.

Ținând cont de faptul că în cauza penală de învinuire inculpatei Hreniuc Olesea au fost stabilite circumstanțele atenuante - recunoașterea vinei și căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, fapt care permite să solicităm numirea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, a ajuns la concluzia de a respinge apelul avocatului în numele inculpatei ca fiind nefondat, reieșind din următoarele considerente.

Instanța de apel a reținut că, cauza penală în prima instanță a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpată (f.d. 236, vol. II), acceptată prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 04.12.2018 (f.d. 242, vol. II).

Potrivit textului apelului declarat, apelantul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, sentința fiind contestată în partea stabilirii pedepsei, solicitând aplicarea prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit pct. 5 al Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006, condamnat este persoana în privința căreia a rămas definitivă hotărârea instanței de judecată, prin care aceasta a fost condamnată la o pedeapsă penală privativă de libertate.

În speță, în privința inculpatei Hreniuc Olesea, sentința de condamnare a fost pronunțată de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la 29 ianuarie 2019, respectiv la momentul adoptării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova de către Parlamentul Republicii Moldova, 29 iulie 2016, ultima nu avea statut de condamnat.

Pe cale de consecință, în privința acesteia nu pot fi aplicate prevederile art. 13 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Suplimentar, luând în considerare că potrivit art. 10 alin. (1) lit. d) din Legea privind amnistia nr. 210 din 29 iulie 2016, prevederile art. 1-9 din această lege nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002: art. 135-139; art. 140 alin. (2); art. 140-145; art. 151; art. 158 alin. (2)-(4); art. 164 alin. (2) și (3); **art. 165**; (...).

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bodnariuc Alexandr în numele inculpatei și de către inculpată, care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, recurenții invocă următoarele aspecte:

- potrivit deciziei instanței de apel judecarea apelului a avut loc la data de 15 februarie 2022, cu participarea avocatului Alexandr Bodnariuc și în lipsa inculpatei Hreniuc Olesea, care în viziunea instanței a fost citată legal.

Însă, avocatul Alexandr Bodnariuc nu fost prezent la ședința de judecată la data de 15 februarie 2022, și nu s-a expus asupra argumentelor invocate în apel. Cauza fiind examinată în lipsa acestuia, nefiind asigurată nici participarea avocatului din oficiu.

Aceste argumente urmează a fi verificate prin reproducerea înregistrării audio a ședinței de judecată din data de 15 februarie 2022.

De asemenea, instanța de apel a examinat cauza în lipsa inculpatei Hreniuc Olesea, fără citarea legală. În materialile cauzei lipsește dovada existenței dosarului de căutare în privința cet. Hreniuc Olesea, ca instanța să aibă temei de a examina cauza în lipsa inculpatei.

Instanța de apel a ivocat că Hreniuc Olesea nu are persoane la întreținere. Aceasta nu corespunde realității. Mai multe ședințe de judecată în instanța de apel au fost amânate din motivul stării sănătății, deoarece Hreniuc Olesea a fost însărcinată, iar ulterior a născut un copil, fiind prezentată instanței de apel și adeverința de naștere a copilului.

Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne.

Astfel, s-a constatat cu certitudine faptul că instanța de apel a examinat cauza penală în privința inculpatei Hreniuc Olesea, în lipsa ultimei și a avocatului acesteia.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Soluția instanței de recurs se întemeiază, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin alte cuvinte, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

După cum rezultă din materialele cauzei penale se constată că, instanța de apel a examinat apelul avocatului Bodnariuc Alexandr în numele inculpatei Hreniuc Olesea în lipsa acestora.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze, că asigurarea dreptului la apărare este una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei cu respectarea principiului contradictorialității, întrucât participarea inculpatului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei, ultimul având acces deplin la procesul de înlăturare a actului de justiție în privința sa.

Colegiul penal lărgit, conchide că eroarea instanței de apel constă în faptul că, a purces la judecarea fondului cauzei în lipsa inculpatei Hreniuc Olesea și avocatului ales prin contract, fără a-și argumenta legal soluția de examinare a cauzei în lipsa acestora. Mai mult ca atât, instanța de apel nu a pus în executare toate mijloacele posibile pentru asigurarea prezenței inculpatei Hreniuc Olesea la judecarea cauzei, lipsind careva temeiuri legale în acest sens.

Totodată, analizând procesul-verbal al ședinței de judecată din 15 februarie 2022, Colegiul penal lărgit constată o inadverență referitor la prezența avocatului Bodnariuc Alexandr în cadrul acestei ședințe. Astfel, potrivit procesului-verbal, ședința de judecată s-a desfășurat cu prezența procurorului și avocatului inculpatei, Bodnariuc Alexandr. Mai mult ca atât, președintele ședinței a oferit cuvânt avocatului inculpatei, Bodnariuc Alexandr, care a declarat următoarele: „*onorată instanță, eu susțin cererea de apel depusă de către condamnată Hreniuc Olesea, (...)*” (f.d. 129, vol. III), fapt menționat și la pct. 5 al deciziei instanței de apel (f.d. 158, vol. III). Însă, potrivit materialelor cauzei și a criticilor invocate în recurs de partea apărării, ședința de judecată din 15 februarie 2022 a avut loc doar cu participarea procurorului, în prezența căruia a fost pronunțat dispozitivul deciziei recurate (f.d. 130, vol. III).

În continuare, Colegiul penal lărgit menționează că, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reflectat conținutul declarațiilor date de inculpata Hreniuc Olesea, partea vătămată Ciubotaru Victoria, a martorilor Prodan Marian, Filipovici Vitalie, Iordachi Vasile, Pugacevscaia Maria, a martorului minor Rusu Vasile și conținutul proceselor-verbale din 21.10.2013, 03.10.2013, 01.10.2013, 14.01.2014, 15.01.2014, 21.01.2014, 11.12.2013, redând cu exactitate conținutul acestora și afirmând că, prin acestea se confirmă indubitabil vinovăția inculpatei Hreniuc Olesea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Însă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 februarie 2022, deși instanța de apel dispune examinarea probelor și înscrisurilor din materialele cauzei cercetate de prima instanță, acestea nu au fost verificate și nici consemnate în procesul-verbal (f.d. 129-130, vol. III). Acest fapt contravine prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

O altă neclaritate observăm și în procesul-verbal al ședinței de judecată din 29 martie 2022, unde instanța de apel pe de o parte indică că avocatul Bodnariuc Alexandr a fost prezent la ședința de judecată din această dată, iar pe de altă parte indică că acesta nu s-a prezentat (f.d. 151, vol. III).

Astfel, dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Bodnariuc Alexandr în numele inculpatei și inculpata Hreniuc Olesea, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, în cauza penală privind-o pe **Hreniuc Olesea Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **22 noiembrie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Boico Victor